

VI MARGRETHE DEN ANDEN

VI MARGRETHE DEN ANDEN

(Af Guds Nåde Danmarks Dronning)

Sprogets Skabelse og Fald

En analyse af de to skabelsesberetninger som model for sprog, form og magt

Af Sune Sejer Nielsen

Denne tekst er ikke skrevet som et religiøst skrift, men som et forsøg på at forstå, hvordan sprog bliver til virkelighed.

I alle tider har mennesker spurgt, hvorfor verden ser ud, som den gør, og hvem der egentlig styrer den.

Ifølge Bibelen tilhører denne verden **Satan** – også kendt som **Lucifer, Djævelen, Mammon,**

Denne Verdens fyrste –

manipulationens mester.

Han er den, der vender ord mod deres egen mening og lader løgneren lyde som sandhed.

Derfor gentager mange stadig de samme ord:

“Sådan har det jo altid været.”

Men har det virkelig det?

Her begynder sprogets illusion.

For “altid” er ikke et tidsrum – det er et ord.

Og ordet kan ændres.

De færreste ved, at Bibelen faktisk rummer **to forskellige skabelsesberetninger.**

De står lige efter hinanden i Første Mosebog, men beskriver to vidt forskellige måder, verden bliver til på.

I den første skaber Gud alt gennem tale: *“Gud sagde – og det skete.”*

I den anden former GUD HERREN verden med hænder, regler og forbud.

Forskellen er ikke kun teologisk, men sproglig – og den afslører, at sproget både kan bruges til at **skabe** og til at **kontrollere**.

Sprogets Skabelse og Fald tager udgangspunkt i denne dobbelte fortælling.

Ikke for at diskutere tro, men for at blotlægge de sproglige mekanismer, der stadig præger vores love, myndigheder og kommunikation.

Den første beretning viser ordet som skabende kraft – Gud, der taler, og verden bliver til.

Den anden viser ordet som form og kontrol – GUD HERREN, der navngiver, forbyder og regulerer.

Det samme mønster findes i dag i forvaltningssprog og systemer, hvor **versaler** og teknisk form ofte erstatter mening og menneskelighed.

Forskellen mellem *Gud* og *GUD HERREN* lever videre i sproget – mellem skabelse og form, mening og magt.

At forstå forskellen er ikke et spørgsmål om tro.

Den, der ikke kender betydningen af de ord, der bruges – eller bruges imod én – bliver sprogets fange.

Men den, der genkender sprogets oprindelse og rytme, genvinder sin stemme.

Selv i moderne fortællinger genlyder denne kamp.

I figuren **Lucifer Morningstar** – lysbringeren fra Netflix-serien *Lucifer* – ser vi den samme prøvelse i ny form.

Han lokker mennesker til den nemme løsning, men ønsker, at de vælger den sande.

Fristelsen er ikke ondskab, men **en prøve på bevidsthed**.

Han viser, at sandheden aldrig kan gives – den må vælges.

Og i sin kamp mod Gud viser han, at mennesket ofte vælger at følge **GUD HERREN**, denne verdens hersker, frem for Gud.

Dette skrift er derfor både en analyse og en påmindelse:

en analyse af, hvordan sproget blev verdens første lov,

og en påmindelse om, at den, der taler i sandhed, står i lyset – ikke i systemet.

“I begyndelsen var Ordet...”

men kun når ordet forstås, kan lyset igen blive tændt.

Begrebsnøgle

Begreb	Betydning
Gud-sprog	Det skabende, forståelige og meningsbærende sprog.
GUD HERREN-sprog	Det formende, regulerende og autoritære sprog.
Versaler	Ord skrevet med store bogstaver (fx “LOV”, “DOM”) som symbol på magt og uigennemsigthed.
Eden / ed	“Eden” som sprogets oprindelige helhed; “ed” som det løfte, der binder ord og sandhed sammen.

Metode

Analysen bygger på en **tekstnær læsning** af Første Mosebog 1–3, sammenholdt med moderne sprogforskning om læsbarhed, typografi og kognitiv perception.

Målet er at påvise, hvordan forskellen mellem de to skabelsesberetninger svarer til forskellen mellem **levende sprog og systemets form**.

Teksten sammenligner den bibelske sprogtænkning med nutidigt myndighedssprog og juridiske dokumenter, hvor typografi og ordvalg påvirker forståelse, autoritet og retssikkerhed.

1. Indledning

Mange spørger hvem – og hvorfor.

Det hurtige svar er **Gud vs. Satan**.

Det lange svar er alt det, der ligger imellem: **formen, bogstaverne og fortolkningen**, som afgør, om ord skaber klarhed eller kontrol.

Når vi i dag ser ord som **LOV**, **DOM** eller **DANMARK**, ser vi den samme mekanisme:

Denne analyse viser, hvordan forskellen mellem *Gud* og *GUD HERREN* kan læses som to grundlæggende principper for sprog og magt – en kamp, der fortsætter i vores moderne kommunikation.

2. Læserens udgangspunkt og sprogets virkelighed

Som læser vil du måske tænke, at du ikke tror på Gud, og at du ikke er religiøs.

Men lovgivningen, vi lever under, er stadig vævet sammen med bibelske formuleringer.

Man behøver blot åbne Retsinformation.dk for at se det:

“VI, MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning...”

Formuleringen *af Guds Nåde* er ikke teologisk – den er **retslig**.

Den viser, at myndighedens legitimitet stammer fra den oprindelige tanke om guddommelig ret (*lex divina*).

Selv den mest sekulære lovtekst bærer derfor et spor af den gamle pagt mellem ord, lov og sandhed.

At afvise Gud som idé fritager ingen for sprogets virkelighed:

vi læser og lever i ord, vi ikke selv har valgt.

Sproglig uvidenhed og handlingslammelse

Ofte hører man sætningen:

“Sådan har det jo altid været.”

Den bliver en undskyldning for stilstand – som om sprogets og lovens former ikke kan ændres.

Men netop dér ligger illusionen:

Så længe man ikke kender betydningen af de ord, man bruger – eller de ord, der bruges imod én – forbliver man handlingslammet.

Et menneske uden sproglig forståelse ved hverken, hvor det kommer fra, eller hvor det skal hen.

Det lever i et system af ord, det tror, det forstår, men som i virkeligheden styrer dets tanker.

Kun gennem bevidsthed om ordenes oprindelse og betydning kan mennesket bryde cirklen og genvinde handlekraften.

Sprog er ikke blot et redskab – det er rammen for frihed eller fangenskab.

3. De to skabelsesberetninger som sproglig og strukturel model

Tekstgrundlag

- Første beretning: 1 Mos 1,1 – 2,4a
- Anden beretning: 1 Mos 2,4b – 3,24

Som der står i Hoseas' Bog:

“Mit folk går til grunde, fordi det ikke har kundskab.” (Hoseas 4:6)

Denne sætning er mere aktuell i dag, end den nogensinde har været.

For kundskab handler ikke kun om tro, men om **forståelse**.

Når vi mister forståelsen for sprogets betydning, mister vi forbindelsen til det, der skabte os.

De færreste ved, at der i Bibelen findes en grammatisk forskel mellem **Gud** og **GUD HERREN**.

Den forskel er ikke tilfældig – den blev indført i oversættelsen som en **formel markering**.

I grundteksten står to forskellige ord: *Elohim* (אֱלֹהִים) og *JHWH* (יהוה).

Men i de fleste moderne bibler gengives det som “Gud” og “HERREN” – den ene med små bogstaver, den anden med store.

Denne forskel i **form** er mere end typografi.

Den afslører to forskellige forståelser af virkeligheden:

- **Gud (Elohim)** er skaberen, der taler og lader verden blive til gennem ordet.
- **HERREN (JHWH)** er herskeren, der former, befaler og kontrollerer gennem loven.

Når man ikke kender denne forskel, læser man uden kundskab – man ser ordene, men forstår ikke, hvad der faktisk står.

Og som Hoseas siger, går folket da til grunde – ikke af mangel på tro, men af mangel på indsigt.

At genvinde kundskaben er derfor ikke en religiøs handling, men en **sproglig genopvågning**.

For kun gennem forståelse kan vi se, hvad der er blevet forvansket.

Sproget er både sløret og nøgle – og den, der lærer at skelne mellem Gud og GUD HERREN, lærer også at skelne mellem sandhed og form.

De to afsnit beskriver to forskellige sprogsystemer – det skabende og det formende.

Tabel 1: To sprogmodeller i skabelsesteksterne

Element	Første beretning (Elohim / Gud)	Anden beretning (JHWH Elohim / GUD HERREN)	Sproglig konsekvens
Navn på skaberen	<i>Elohim</i> – “Gud”	<i>JHWH Elohim</i> – “Gud Herren”	Fra universelt princip til institutionsnavn
Skabelses metode	Gud <i>siger</i> → det sker	Gud Herren <i>former</i> → puster liv	Tale (ordets kraft) vs. form (handling og kontrol)
Mennesket s skabelse	Mand og kvinde skabes samtidig	Mennesket formes af jord; kvinden af ribben	Ligeværd vs. hierarki
Tone	Poetisk, rytmisk, gentagende	Fortællende, instruerende	Musik vs. regel
Formål	Skabelse af orden	Etablering af system	Frihed vs. lydighed
Sprogets funktion	Ordet = virkelighed	Ordet = regel	Sandhed vs. magt

4. Typografisk og perceptuel overførsel

Sprogets form styrer forståelsen:

- Tekst med både store og små bogstaver øger læsbarhed.
- Versaler sænker læsehastighed og reducerer nuance.

Dette svarer direkte til forskellen mellem *Gud-sproget* og *GUD HERREN-sproget*: det første skaber mening – det andet påtvinger form.

5. Moderne parallel – myndighedssprog

Når man læser forvaltnings- og retsdokumenter, dukker de to principper op igen.

Tabel 2: Moderne myndighedssprog – form og virkning

Eksempel	Skriftform	Funktion og virkning
“DOM”, “LOV”, “STATEN DANMARK”, “P-AFGIFT”	Versaler	Signal om autoritet, men forringet forståelse
“Dom”, “Lov”, “Staten Danmark”, “P-afgift”	Normeret dansk	Læsbar, menneskelig, meningsbærende

Versalerne kommanderer, men kommunikerer ikke.

Det levende sprog findes dér, hvor ord igen bruges til at skabe mening – ikke magt.

6. Eden og Ed – sprogets løfte og tab

I den hebraiske grundtekst er der en tydelig sammenhæng mellem *Eden* (עֵדֶן) og *ed* (עֵד).
Eden betyder “glæde”; *ed* betyder “løfte” eller “pagt.”

Så længe sproget er sandt – så længe mennesket holder sin *ed* – lever det i *Eden*.
Når sproget brydes, fordrives mennesket fra haven.

Bruddet på *eden* er tabet af *Eden*.

Når ord mister sandhed, mister sproget sin mening.

7. Konklusion – Sprogets skabelse og fald

Sproget rummer både kraften til at skabe og kraften til at forme.
Når ordet bruges i balance, skaber det erkendelse.
Når ordet bliver til ren form, bliver det kontrol.

I dag står kampen mellem:

- Ordet som *menneskelig mening*,

- og Ordet som *systemisk form*.

At genoprette balancen kræver erkendelse:

Sproget er det første værk – det kan både bygge og ødelægge.

8. I begyndelsen var Ordet – og den fulde rustning

“Ifør jer Guds fulde rustning, så I kan holde stand mod Djævelens snigløb.

Thi for os står kampen ikke mod kød og blod, men mod myndigheder og magter, mod verdensherskerne i dette mørke, mod ondskabens åndemagter i himmelrummet.”

(Ef 6:11-12)

Kampen er ikke fysisk, men sproglig.

Myndigheder og magter regerer gennem dokumenter og paragraffer – men i sprogets rum kan mennesket stadig vælge at stå fast.

I sproglig forstand er **den fulde rustning** en metode:

- *Sandhedens bælte* = præcision i ordvalget
- *Retfærdighedens brynje* = ærlighed i skrivning og handling
- *Fredens sko* = viljen til åben kommunikation
- *Troens skjold* = kritisk sans og modstand mod vildledning
- *Åndens sværd* = ordet selv – klart og gennemsigtigt

At iføre sig Guds fulde rustning er at genvinde **bevidstheden om sprogets magt**: at bruge ordet som skjold mod forvrængning og som sværd for sandheden.

“I begyndelsen var Ordet.”

Og Ordet er stadig det første og sidste værn mod mørket.

Efterskrift

Når man først ser forskellen, kan man ikke længere lade være med at se den.

De to skabelsesberetninger er ikke blot gamle tekster – de er to spejle:

Det ene viser verden, når ordet bruges sandt.

Det andet viser verden, når ordet bruges til kontrol.

Vi lever i en tid, hvor sproget er blevet til system.

Eksempelvis kender ingen myndighed betydningen af ordet **“person”** i dit personnummer – og alligevel omhandler al lovgivning personer.

Altså noget, ingen præcist ved, hvad er.

Men i det øjeblik vi begynder at forstå forskellen, begynder sproget igen at leve.

Eden var ikke et sted, men en tilstand af sandhed.

Når sproget bruges ærligt, vender meningen tilbage – ikke fysisk, men sprogligt.

Til sidst står kampen ikke mellem mennesker, men mellem former:
mellem ord, der skjuler, og ord, der åbenbarer.
Derfor må vi, som Efeserbrevet siger, *“iføre os Guds fulde rustning”* –
ikke for at kæmpe mod mennesker, men for at stå fast i sandheden.

Og giver ordet meningen tilbage

Oktober 2025 af Sune sejer Nielsen

